

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21 szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam 236. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 6 „
Egy órára — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd október 15.

Az eredmény.

Nagybecskerek, 1901. október 15.

(M—d.) A választásokon, hála Isten, tul vagyunk, az a néhány pótválasztás, ami még hátra van, a pártok számarányán egyáltalán nem változtathat s csak annyiban jellemző az egész dolog, hogy főképpen a féktelen s lelketlen izgatás s egyrészt a szabadelvű önjelöltek számbeli túltengése okozta a pótválasztások szokatlan nagy számát.

Azonban, a mint abban előre sem kételkedhetett senki, a szabadelvűpárt most is nagy többségre jutott. Csak 1875-ben, a Tisza-féle fuzió után és 1896-ban, a Bánffy-féle választások után volt a szabadelvűpártnak nagyobb többsége, mint jelenleg. Az összes ellenzéki pártok együttvéve sem teszik ki felét a kormányt támogató pártok s ennek többsége még arra az esetre is biztosítva van, ha az idők folytán, vagy mozgalmas politikai harcok esetében a többség egy része a kormányt támogatni megszünnék, amire egyáltalán, a jelenlegi körülmények, az ország összes érdekeit összeolvasztó kormányzat alatt egyáltalán nincs semmi kilátás. Tagadhatlan, hogy a szabadelvűpárt néhány jelentékeny tagját elvesztette (a visszlátásnak és együttműködésnek biztos reményében azonban), míg a függetlenségi párt eddigi számának másfélszeresére szaporodott fel, s ezt a közvélemény első sorban annak tulajdonítja, hogy ma már nincs meg az a hivatalos nyomás, mely az előbbi országgyűlések képviselőválasztásai alkalmával oly sokat emlegetett fontos tényező v. lt. Ennek a körülménynek kétségén kívül is van része az előállott eredményben. De más okok is játszottak közre. Nem ismerhető félre, hogy a kiegyezési kérdések közül Ausztriával már hat év óta tartó huza-

vonás is lehangolódott a hatvan hetes alapon álló választókra.

Hozzájárult ehhez, hogy a néppárt, mely abban a reményében, hogy tetemesen megszaporodva jöhessen vissza a képviselőházba, alaposan csalódott, legalább a szabadelvűpárt lehető gyöngítésében keresett magának némi kárpótlást. A választások előtt kiadta a jelszót, hogy: oly kerületekben, hol a néppártnak nincs kilátása a győzelemre s jelöltet nem állít, e párt hívei első sorban az Ugron-párt jelöltjét s ha ilyen nem volna, a Kossuth-féle 48-as párt jelöltjét támogassák, mert ez „kisebb baj”, mint a szabadelvű jelölt megválasztása. Ennek az eljárásnak tulajdonítandó, hogy sok kerületben, hol a papságnak nagy a befolyása, a néppárt a szabadelvű jelölt ellen a közjogi ellenzékét támogatta. Így történt ez Nagyváradon, hol a magyar liberalizmus apját, Tisza Kálmánt, a nemzetiségekkel s a klerikálisokkal egyesült céllal ejtette el a város, az ország és — a saját elveinek csufjára.

A tiszta és igazán becsületes választások sokat vitatott kérdése mindezek dacára megoldatlan áll az egész ország előtt s soha becsületesebben kormányférfi nem váltotta be szándékát, ígéretét, mint Széll Kálmán ebben a tekintetben minden vonalon.

Ha tisztátalan választásokról lehetett valahol szó, annak forrásait, indító okait nem a szabadelvűpárt, hanem az ellenzékiek részéről kell keresni. Nem is kell sokat kutatni, ott van mindjárt a néppárt, mely az izgatás terén legtovább ment és fájdalom, a most is megdöbentő számban előfordult vérengzéseket többnyire e pártok féktelen izgatásai idézték elő. Több százra megy a bűnvádi főjelentések száma s a királyi kuriának

bőven lesz dolga a panaszok elintézésével.

Jellemző adata a lefolyt választásoknak, hogy több nemzetiségi jelölt is bejutott. Legtöbb a tót vidékről, de akadt a szerbek közül is. Az erdélyi szász képviselők nagyobb része is joggal a nemzetiségi csoportokhoz sorolható. A szászok izgatása azonban nem szorítkozott csupán a Királyföldre, hanem egyes izgatottk szerencsét próbáltak a délmagyarországi németajku lakosság közt is s két vagy három bántási kerületben állítottak is fel német nemzeti jelölteket s előre hirdették a külföldi német lapokban várható győzelmeiket. Reményük azonban nem teljesült. Jó lesz szemmel tartani ezt az izgatást, mert politikai életünknek eddig egyik legörvendetesebb jelensége volt, hogy a németesség — Erdélyt kivéve — mindenütt a magyarokkal tartott. A német elem hazafias részének elidegenítése a magyarságtól nagy kár volna.

Széllnek s kormányzó társainak nem kellett külön figyelmébe ajánlanunk, mivel a suum cuique és a salus rei publicae elvét magasabb kormányzati technikával államférfiaink közül még senki sem tudta örvendetesebb összhangba hozni, mint Széll.

Polgári iskolai tanárok közgyűlése.

A Torontái sajtó tudósítójától.

— október 14.

A társadalom általános érdeklődése mellett folyt le a „Dévidéki polg. isk. tanári kör” évi gyűlése Pancsován. A város lakossága igaz magyar vendégszeretettel fogadta a három vármegyéből oda gyűlekezett polg. isk. tanárokat, kik iskolájuk, illetve a közép polgári osztály középiskolájának ügyét-baját jövőendő sorsát tárgyalták. A szónokok mind egyike különösen hangoztatta, hogy a polgári iskola fejlesztésre szorult és hogy az mai

A „TORONTÁI” tárcája.

Colydor nőszül.

— Alphonse Allais. —

Keresztapjának, egy Meauxban lakó pass-ionátus kertésznek kívánságára, — kinek Polydor volt a keresztneve — ő is Polydornak keresztelték. De mi, az ifjabb Polydor jóbarátjai, addig biztatuk őt, míg rávettük, hogy Colydorra változtassa a nevét, ami sokkal zesebb és hangzatosabb, sőt mi több, suggesztív hatású. Azóta én és barátaim mindig Colydornak szólítottuk s ő maga is ezt a nevet nyomtatta névjegyére. Colydor dicsélt annak a háznak a kapuján is egy fényes réstáblán, ahol lakott, valamint ötödik emeleti lakásának ajtaján is. Nagyon fontos dolognak tartotta, hogy úgy írják a nevét, mint ahogy én ajánlottam neki: egy l-lel és egy y-nal, de semmi esetre se e-vel a végén.

Bocsásuk meg a szegény fiúnak ezt a gyöngéjét.

Sok furcsa alakot láttam már életemben, de Colydorhoz hasonlót soha.

Valaki elnevezte őt a négyülölök egylete rokonszenves főnökének s valahányszor csak rá néztem, egész lényem reszketett, a vidámságtól, idegeim legutolsó rostáig.

— Ah, itt jön Colydor, jól fogunk mulatni! Es sohasem csalatkoztam benne.

Tegnap meglátogatt a lakásomon.

— Nézz a szemem közé, — szolt hozzám széles jókedvében, — nézd meg jól az arcomat s mond meg, micsoda változást veszel észre rajtam.

Eszel lehetőleg komoly arccal elkezdtem

vizsgálni az arcát, de semmi különöset sem bírtam rajta fölfedezni.

— Nos hát, öregem — szolt derülten — te sem vagy valami nagy Lavater, mert nem tudsz olvasni a szemekből, az arckifejezésből; különben egyszerre eltalálhattad volna, hogy nőszülök.

— Elhal!

— Ugy van, szegény barátom. Már egy hete mult, hogy völgény vagyok. Még ezer kell s akkor én leszek a világ legboldogabb embere! . . .

— Micsoda ezer kell neked?

— Teringestét! . . . Hát ezer hát!

— Ezer hátig . . . kell . . . várnod . . .

— Nos igen. De ha két óra hosszágig mindig ezt magyarázom, sem értenéd meg a dolgot.

— Azt hiszed, olyan ostoba vagyok?

— No azt éppen nem mondom, hogy ostobább vagy, mint más; de hidd el ez rettenetes bolond egy história s ugysem értenéd meg.

Es mikor ezeket a nem éppen hízeltő kifejezéseket a fejemhez vágosta, siri hallgatásba merült. De én mindenre el voltam határozva, hogy kicsikarom tőle a valót.

— Nos hát — szoltam hozzá a lehető legközbösebb hangon — megházasodol . . .

— Ezt már mondtam . . .

— Szép-e legalább? . . .

— Sőt nagyon is csunya.

— Gazdag.

— Nincs annak egy garasa sem.

— Akkor hát . . .

— Hissz mondtam már, hogy ugysem érte

néd meg a dolgot. Hagyjuk abba! . . .

De mikor láttam, hogy milyen eszön nézek a szemem közé, egyet gondolt és közlékenyebb

lett. Leült egy karszékre, de nem gyújtott rá bock-szivarra, hanem a következő érdekes történetkét beszélte el:

— Emlékszel-e még arra a csuf időre, amelyben az Uristen az egész május hónapban részletelt bennünket? Igen? No jó. Örültem, hogy idehagyhattam Páris s elutaztam Trouville-ba, hogy átadjam alabastromestemet Amphitrite csókjainak.

Es ezt a csuf időt ott töltöttem a szép Trouvilleban a jóformán még a szobából sem mosdítottam ki. Alig volt a zsebemben egy falat kenyérré való pénz s mégis már az első napon egész külön házat béreltem a konfleuri országut mentén.

Ez volt ám a furcsa ház, szegény barátom. Képzeli el — ha ugyan el bírod képzelni — egy flórenci palotát, öszekeverve normand szupföldelű gunyhóval s erre tted rá egy hindu pagoda tetejét.

Egy nap céltalanul bolyongtam Amphitrite két csókja közt a gyönyörű vidéken.

A többi köst egy vasárnap — oh feledhetetlen vasárnap! — elköboroltam Houlbec-be — hitemre, csinos kis tengeri kikötő, mikor a fák közt egyszerre sene hangjai ütöttek meg füleimet.

Tölem alig néhány lépésnyire, százados szilfaktól árnyékolt kis tisztáson nagyban muszály káltak — nyi ván a városi zenekar volt — s ennek a hangjai mellett örültem táncolt Houlbec fiatalja, öregje, férfiak és nők vegyest.

Az utóbbiak köst . . .

Te . . . hiszel-e a villámcsapásban? . . .

Nem? . . . Oh, te szerencsétlen flótás!

En sem hittem mindaddig, de azóta! . . .

Mintha csak a szívem gyökerét érte volna

A „Hivatalos Melléklet” 220-ik számával.

alakjában sokáig már fent nem tartható. Be-
látták ezt már legilletékesebb helyen is, amint
azt lelkes közoktatásügyi miniszterünknek nem
egy kijelentéséből tudjuk. Miként viendő kereszt-
től az a tervezett reform, ezt a kérdést
tárgyalta mindenekelőtt a gyűlés Donszky
Lukács, karánsebesi polg. isk. igazgató,
köri elnök előadásában. Az egységes 7 osztályu
polg. iskola mellett foglaltak ismételt állást.
Oly iskolát óhajtanak szervezni, amely tisztán
általános magyar nemzeti műveltséget nyújtson
és a mely 7 osztálya után ugy az egyetemi
kvalifikációt meg nem kívánó közpályákra, vala-
mint az egyévi önkéntességre is képesítsen.
Mint halljuk, a kérdés már a megoldáshoz nagyon
közel van a miniszteriumban, csak éppen a
közös hadügyminiszter elhatározása kell az
önkéntességi jog tekintetében.

Az iskola szoros felügyeletének és egységes
vezetésének szempontjából igen fontos kérdést tár-
gyalt Szenes Adolf nagybecskereki polg. isk.
tanár, aki nagy tetszéssel fogadott előadásában ki-
fejtette az egységes felügyelet és vezetés rendkívüli
fontosságát és ennek alapján a minisztert kéri
fogják, hogy a polg. iskolák tanulmányi felügye-
letére miniszteri biztosokat nevezzen ki mielőtt,
akik egyuttal a miniszternek is szakreferensei
lesznek a polg. iskolák tanulmányi és rendtartási
ügyeiben. Előadást tartottak még Mihalik
Sándor orsz. igazgató és Bertalan Gyula
szombolyai tanár. Szenes Adolf indítványára
astán még azt is elhatározták, hogy a polgári
iskolák mozgalmába bevonják majd azokat,
kiket a kérdés első sorban érdekel, a városok
és községek nagyközönségét. E célból társadalmi
akciót fognak indítani, a melynek jóakaratu tá-
mogatására a vidéki sajtót is fel fogják kérni.

Tisztviselőktől megválasztottak: Donszky
Lukács elnöknek, Bertalan Gyula alelnök-
nek és Szenes Adolf főjegyzőnek.

Hétfőn Belgrádba rándultak ki, a város
kulturintézeteinek és nevezetességeinek meg-
tekintése végett. Itt rendkívül elősékeny fogad-
tatásban részesültek kiránduló tanáraink. A
szerb miniszterium részéről a hajónál dr.
Popovics Mihály közoktatásügyi minisz-
teri osztálytanácsos, Arsinov Pál felsőbb
leány isk. tanár, dr. Vukosevics Péter
főgimnáziumi tanár, Popovics Milivoj theologiai
tanár és Dimics György gimnáziumi tanárok,
konzulátusunk részéről pedig Delly Emil
konzulátusi előadó fogadták és kalauzolták egész
nap őket.

az az erős ütés, ami rögtön átjárta egész teste-
met. Hja, nagyon furcsa dolog az a villámcsapás.

Az utóbbiak közt — mint már mondtam
is — egy derék, nagy barna, mintegy negyven-
éves asszony táncolt, keringett, mint a villi.

Vajjon szép e? Nem tudhattam.
Mikor megláttam az arcát, egyszerre tisztá-
ban voltam vele, hogy ez a találkozás vég-
zetes lesz rám néve. Mindjárt beleszerettem s
nem is tudnék soha mást szeretni, csak őt.

Nem bánom, akármit gondolsz is rólam,
de ez így történt.

A lánya is velle volt, egy magas, sovány,
csunya, mintegy huszéves kisasszony, kinek
minden mosdulata szögletes és kellem nélkül
való volt.

Másnap reggel már elköltöztem Trouville-
ből, az én auvergne-japán-hindu kastélyomból s
Houlbec-ben rendezkedtem be.

Ott tudtam meg, hogy engemet egy vámőr
kapitány feleségének a személyében sujtott a
villám, akinek férje, mint később megtudtam,
kitűnő manilla játékos.

En, akinek soha életemben nem volt kártya
a kezemben, egy percig sem habostam, hogy
partnere legyek a félelmes kapitánynak s ily
módon közeledhessek a szívem bálványához.

Oh, azok a borszasztó estélyek a Café de
Paris-ban, amikor gyámoltalannak kellett maga-
mat tettetnem, hogy a játékban folyton veszítsek.

Folyton nyerni hagytam a vámőrkapitányt
és egy hét múlva erős, férfias kitartásom meg-
teremtette a maga gyűmölcsét. A kapitány meg-
hitt a házába ebédre.

A felesége nagyon szeretetreméltóan fogadott.
Szívem egyszerre lángalobbant iránta, mint
valami issó szénparázs s mindent elkövettem,
hogy céloimat elérjem.

A szalonban voltunk. En egy fénykép
albumot lapogattam s ő, az én szívem király-
néja, sorra mag aráta az arcképeket: En itt
az unokafivérem, ez meg a nagynéném, ez pedig
a sógorom nénijének a második urától való har-
madik lánya stb.

11 órakor a szerb kir. vallás- és közok-
tatásügyi miniszter egy óráig tartó kihallga-
táson fogadta az egyesület vezetőségét és
Faragó János pancsovai kir. segéd tan-
felügyelőt. A miniszter az elismerés hangján
szóltott a magyar polg. isk. tanárok mozgalmá-
ról, melyeket igen jól ismer, miután ő is ilyen-
formán óhajta a szerb polg. iskolákat megrefor-
málni. A szerb polg. iskolának is főképen az a
baja, hogy nem kvalifikál. A magyar polg. is-
kolák tanulmányozására 1—2 közegét ki fogja
küldeni.

Kölcsönösen egymás nemzetét élve, vet-
tek bucsút lelkes vezetőiktől tanáraink, akik
általában a magyarok iránt a legnagyobb sym-
pathiát tapasztalták mindenfelől.

HIREK.

Tájékoztató.

A közgyűlés (telefon 118. szám) mindennap reggeli
8 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek
részére minden kedden és pénteken déltől délután 6 óráig;
ugyanazon napokon este 7/8-tól 9/8-ig urak részére is.
A közgyűlés egész nap este 7/8 óráig nyitva marad.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán ma
este hivatalos ügyben Budapestre utazik.

— Rónay főispán jubileuma. November 16 án
lesz 10 éve annak, hogy ő Felsőge kinevezte
szombori Rónay Jenőt Torontál vármegye főispán-
jává. Mint értesülünk, a vármegye közönsége ez
alkalomból nagy óvációkban óhajta részesíteni a
népszerű főispánt.

— A muzslyai templom felszerelésére leg-
ujabban adakoztak: gr. Csokonics Gyula és dr.
Dellimanics Lajos alispán 20—20 koronát, dr.
Mihalovits Odön 5 kor., br. Hauser Károly 4
kor., Balás Iván 2 koronát.

— A városi közegészségi bizottság tegnap
délután a városháza nagytermében tartotta ren-
des ülését, melyen Menczer Lipót elnököl-
t és Reháák Béla városi aljegyző mint jegyző-
könyvvezető szerepelt. Jelen voltak: dr. Fia-
lowski Béla kir. törvényszéki orvos, dr. Hai-
degger Lajos kórházi igazgató-főorvos, dr.
Klein Dániel és dr. Kuszing János orvosok,
dr. Menczer Isidor városi orvos, Reitter
Oszkár rendőrkapitány, Szalay József
ref. lelkész és dr. Weiterschan József
városi főorvos. A főorvosi jelentés taposán
Szalay József bizottsági tag, tekintettel arra,
hogy a tífóvész az általános halálozási szám-
nak 15%-áról 17%-ra való emelkedését mutatja,
kívánatosnak jeleste, hogy az utcák seprése oly

időben történjék, midőn a közlekedés nem nagy,
mert a seprés által felkavart por által a fertőző
anyag elszáll. Reitter Oszkár rendőrkapitány
erre azon felvilágosítással szolgált, hogy a seprésnél
ezen körülményre tekintettel vannak, sőt a
nyári hónapokban az utcák seprése már a korai
hajnali órákban történik. Tárgyalatott továbbá
némeiy utcának azon szerencsétlen állapota,
hogy a házakból kiömlő szennyvizeknek letolyása
nincsen s ott a házak előtt pocsolyák vannak,
melyek büze szennyezi a levegőt. E körülményre
a tanács figyelme felhivatik. Szóvá tétetett még
a kóbor cselédek és a titkos kéjelgés ügye is,
mely társadalmi baj megszüntetése céljából a
bizottság javaslatot nyújt be a városi tanácshoz.
Reitter Oszkár rendőrkapitány és Menczer
Lipót bizottsági tag egybehangzó indítványára
a bizottság elhatározza, hogy a közegészségi
kihágások címén befolyó büntetési pénzeknek a
törvénynek megfelelő külön alapként való ke-
zelésére a városi tanács felkérteik és ezen alap-
keretén belül a közegészségi bizottság költség-
vetést csináltat s a pénzeket rendelkezésének
megfelelőleg fogja igénybe venni. A költségvetés
elkészítésére Reitter Oszkár rendőrkapitány,
dr. Weiterschan József és dr. Menczer
Isidor városi orvosok kérettek fel. Végül még
a város egyedüli nyilvános üdülő helyének —
a Plank-kertnek — rendes öntözése is szóvá
tétetett.

— Őszi közgyűlés. A tegnap megkezdett
őszi közgyűlést ma déiben rekesztette be Rónay
főispán. A jegyzőkönyvet 19-én hitelesítik.
Hitelesítők: Franz J. L., dr. Mangold Samu,
dr. Brájer Lajos, dr. Vég Lajos.

— Winkler Ignác ünneplése. Említettük annak
idején, hogy Winkler Ignác uradalmi igazgató
10 éves szolgálati jubileumát fényes ünnepélyes-
ségekkel megüzték, mely alkalommal több közeg-
diszpolgárrá választotta közéletünk e tiszteletre-
méltó alakját. A jubiláns tiszteletére Harnoncurt
Felix gróf szombaton este écsaki kastélyában
fényes estélyt adott, melyen a többek között
résztvettek: dr. Dellimanics alispán, Szabó
Ferenc orsz. képviselő, Poroszkay Béla m.
főügyész, dr. Mihalovits Odön árvasszéki elnök,
Gyertyánffy Jenő és Daniel Ferenc főbírák és
közéletünk számos kitűnősége. Rónay főispán
az estélyen nem jelenhetett meg, mert ugyan-
akkor a tisztiszékre bejött főszolgabírák voltak
nálá vacsorán.

— Templomszentelés. Tegnapelőtt ment
végbe nagy ünnepek közt a temesvár gyár-
városi új r. kath. templom konsekrációja, melyet
Temesvár város közönsége a millenium
emlékére fölépített. Az ünnepek lefolyásáról
a következőket jelentik: Az ünnepély előestéjén
a gyárváros hiveinek ablakai ki voltak világítva,
a gyárvárosi dalkör pedig szerenádokkal tisztelte
meg Dassewffy Sándor megyés püspököt. Az
ünnepegy napján a gyárvárosi ünnepi köntöst
öltött. A házak fel voltak lobogósva, a templom-
téreren pedig két diadalkapu díszelgett. Reggel 7
órákor kezdődött a konsekráció szertartása,
melyet Dassewffy püspök végzett fényes papi
segédlettel. A templom megáldása és megszentel-
ése után a püspök az előirt szertartás szerint a
néphez és a város közönségéhez beszédet inté-
zett, melyre Telbiss polgármester válaszolt. A
közönség ezután bevonult körmenettel a tem-
plomba, hol az ereklyék elhelyezése után ke-
szdetét vette az első szent mise, melyet Hornig
Károly veszprémi püspök szolgáltattott ötven
lelkészből álló fényes segédlettel. A misén részt-
vettek Temesvár város összes hatóságainak
fejei. Az evangélium után dr. Várdy Árpád
kanonok, kultuszminiszteri osztálytanácsos lépett a
szószékre és ismert ékes szólásával szép szent
beszédet tartott, mely nagy benyomást tett a
hívőkre. Déiben Dassewffy püspök fényes ebé-
det adott, melyen az összes egyházi és világi
notabilitások vettek részt.

— Eljegyzés. Dr. Székely Béla kassai
gyakorló orvos eljegyezte Rottenberg Rózsika
kisasszonyt, néh. Rottenberg Jakab vár. adó-
ügyi tanácsnok bájos leányát.

— Törvényhatósági bizottsági tagválasztások. A
tegnap megkezdett őszi közgyűlésen a törvény-
hatósági bizottsági tagválasztásokkal is foglalko-
zott a bizottság, kimondván, hogy a választások
október 29., 30. és 31-én fognak megejtetni.

— A makó—nagyszentmiklósi vasút. A rég-
óta tervezett makó—vásárhely—nagyszentmiklósi
vasutovonal kiépítése elé, mint a D. K. írja, ismét
akadály gördült. Pedig már a múlt hónapban

Szegeden megtartották az építésre az ajánlati versenyt is a munkálatokat Pallós Armin budapesti mérnök vállalkozónak adta ki, a ki 3 millió 570 ezer korona költséggel hajlandó a vasut alépítményeit fölépíteni. Ugy terveztek, hogy a munka felépítését november havában megkezdik, most azonban az építés megkezdése bizonytalan időre elmarad, mivel a szükséges pénz még nincs együtt. Hogy a vasútépítés munkálatai sokáig ne késlekedjenek, az érdekeltek fölterjesztést intéztek a kereskedelemügyi miniszterhez, kérvén, hogy hívjon össze sürgősen ankétot s nyilatkozzék arra nézve, miféle kedvezményeket hajlandó az új vasútnak adni. Az érdekeltek hitelbe kérnek az államtól vasuti sineket, vasuti kocsiakat s a teherforgalomnak oly mérvű irányítását, hogy mindenképpen biztosították az új vasut jövődelmezősége. Az érdekeltek elhatározták, hogy ha a miniszterrel megfelelő kedvezményeket nem kapnak, úgy elhalasztják a vasutvonal kiépítését, a mely esetben a mérnök-vállalkozóval az építésre kötött szerződés is hatályát veszti.

Lódijazás Törökkanizsán. A megyei gazdasági egyesület által Törökkanizsán rendezett ez évi lódijazás vasárnap tartott meg s annak sikerén nem ejtett csorbát a mult heti nagy esőzés sem, mely teljesen átástatta a talajt. A lóverseny azonban már nem volt megtartható, a dagadó sár megakadályozta azt. Sajnákosott is azon a törökkanizsai járás lótenyésztő népe, no de megvizsgáltodott a kiosztott 20 és 10 koronás csengő aranyak láttára, melyeket mosolygó arccal és boldog önérettel vettek át Tallián Bélától a jutalmazásra érdemesnek talált lovak szerencsés gazdáit.

A díjazásnál jelen voltak: Tallián Béla, v. b. t. tanácsos, Tallián Jenő, Rónay Ernő, a gazdas. alelnöke, Schulp Vilmos, Solymos Gusztáv, Marton Andor, a g. e. titkára, Dörmann szászados, a verseci méntelep parancsnoka, Lang, a verseci méntelep főállatorvosa, stb.

A díjazás példás rendben folyt le. Tallián Bélának volt gondja rája, hogy hiba sehol, de rend mindenütt legyen. Pedig ezt nehéz volt fentartani a sok száz főnyi nép között, mely a díjazásra kijelölt téren összegyűlt. A díjazásnak következő eredménye volt:

I. Csoport. Szopós (vagy elválasztott) csikókat bemutatott anyakancsák. I. díj 40 kor. Koledin Alexa, Gyála. II. díj 30 kor. Koledin Alexa, Gyála. III. díj 20 kor. Bihari János, Török-Kanizsa. IV. díj 5 kor. Militijev Száva, Gyála. V. díj 5 kor. Csukurov Dusan, Török-Kanizsa.

II. Csoport. Hároméves kancsacsikók. I. díj 30 kor. Nadryáncsy Sándor, Szanád II. díj 25 kor. Popov Bogolyub, Gyála. III. díj 15 kor. Bihari János, Török-Kanizsa. IV. díj 10 kor. Mendebaba Pánte, Szőreg.

III. Csoport. Egy és két éves csikók, tekintet nélkül az ivarra. I. díj 30 kor. Joczán Lexa, Gyála. II. díj 25 kor. Bandity Lukács, Csóka. III. díj 20 kor. Nincsiy Ráda, József falva. IV. díj 20 kor. Flóri Traján, Ó Béba. V. díj 15 kor. Popov Bogolyub, Gyála. VI. díj 10 kor. Baity Jóca, Gyála. VII. díj 5 kor. Bihari János, Török-Kanizsa. VIII. díj 5 kor. Szirovicza József, Török-Kanizsa.

Megöltött bíró. Nagy igalmat keltett nem régeből Cernyán az a hír, hogy Miksin Nikát, Cernya községének bíráját éjjel ismeretlen tettesek hasba lötték. Ugyazólván a fél Cernya ment be a zombolyai járásbírószékhez az esetről jelentést teendő, mire Klebovich Sándor kir. al-bíró és Zobay Ferenc aljegyző kiszálltak a helyszínére a vizsgálat megejtésére. Az eset, mint a „Zombolya” írja, úgy történt, hogy Miksin Nika házának folyosóján aludt és fölébredvén észrevette, hogy valaki az ágya fölött lógó lószerszámot akarja elemelni. Helyéből fölugrott és akkor a tettesek egyike hasba lötte, úgy hogy nyomban összerogyott. A tettesek elmenekültek, őt pedig a zombolyai kórházba szállították. Állapota igen súlyos. Hogy kik voltak a rablók, eddig nem sikerült kideríteni. A bíró azt adja elő, hogy az egyik tettesben Tomín Arkádiát ismerte fel. Pantin Józsa, aki már ismételtelen meg volt büntetve, ugyanezen ügyben vizsgálati fogságban van.

Elfogott betörő. Jó fogást csinált szombaton a temesvári rendőrség, a mennyiben egy hírhedt betörőt tartóztatott le Csirics Száva beodrai paraszt személyében. A nagyikindai rendőrkapitányság ugyanis táviratilag értesítette a temesvári rendőrséget, hogy ott élte való nap Herkó Henrik ottani szibarus boltjába betörték és 3000 korona értékű férfiruhát loptak el. Burghardt Vendel rendőrtisedes észrevette, hogy két szerb ember a Fröbl-utca 41. szám alatt lévő kocsmára udvarára egy szekér ruhaneműt hozott. Eszrevette azt is, hogy a parasztok a holmit árusítják. Igazolásra szólította őket, mire az egyiknek, Nikolic Mikró sabaci lakos-

nak sikerült elmenekülnie, a másikat azonban letartóztatta. A rendőrség távirati intézkedésére megérkezett Nagyikindáról Tótyossy Endre rendőrfelügyelő a károossal, ki a holmokban felismerte saját áruit. A tolvajt további eljárás végett átadták a nagyikindai rendőrségnek.

A zombolyai angyalcsinálók. Annak idején nagy port vert fel azoknak a zombolyai bábáknak ügye, a kik angyalcsinálás miatt kerültek a törvény ítélőszéke elé. Ezen ügyben a szegedi kir. ítélőtábla is meghozta már ítéletét, mely nagyobb részben helybenhagyta a kir. törvényszéknek a bűnösséget kimondó ítéletét. A vádlottak közül ketten 1—1 évi fogházra vannak elítélve, a többiek 3—4 havi fogházbüntetést kaptak.

Rabláncok ellen. Hír szerint az igazságügyminiszter-umban most egy, a humanitás szempontjából figyelemreméltó rendeleten dolgoznak, mely rendelet hivatva lesz megszüntetni a rabok s főleg a letartóztatott emberek rabláncra fűzését, melyből most a miniszter inkább fejelemi büntetést óhajtat csinálni a rabokra nézve, mint általános szabályt. Az igazságügyminiszter leiratot intézett valamennyi kir. ügyész-séghez, melyeknek véleményét kikéri.

Késelés a lakodalmon. A mult héten lakodalom volt Román Kécsán. Szabó Jova ünnepelte meg házasságkötését. A mulatozók között volt Muntján Avram is, aki sokat rakoncátlankodott, úgy hogy Militar Vasza kivesszte a kellemetlen vendéget az utcára. Muntján itt újból elkezdett hűsködni s neki ment Militarának, ki őt ellökte magától. Ekkor Muntján kést húzott és hasba szurta Militarát, ki most élet és halál között lebeg.

Közkereseti társaságok. Erdekes jogi döntvényt hozott a közkereseti társaságokról a belügyminiszter, melyet az ország minden törvényhatóságával közölt. Ha két vagy több oly egyén, kik valamely ipari foglalkozást ipari igazolvány alapján üsték és ezen iparüzletekkel felhagyva közkereseti társaságot alkotnak, az iparüzők korábbi üsték felhagyásának bejelentésére és a közkereseti társaság, mint ilyen részére a törvényes kellékeknek megfelelő üzletvesztő bejelentésére és egyébkénti törvényes teljesítése mellett iparigazolvány váltására kötelezetnek. Ez esetben ugyanis az emittett iparüzlet tulajdonosok személyükre nézve megszűntek mint iparüzők s helyükbe új jogi személy, a közkereseti társaság lép.

Ingerlés-e a dobszóval való hirdetés? Még csak rövid idő előtt napirenden voltak az iparhatóságoknál azok a perek, a melyeket az ipartörvénynek ama szakasza alapján akasztottak egyes kereskedők nyakába, a mely tiltja „gyors és tömeges vételre ingerlő módon való hirdetés”. A kereskedelemügyi miniszter úgy vetett véget ennek az állapotnak, hogy kötelezővé tette ily esetekben a kereskedelemügyi és iparkamara véleményének meghallgatását. Az aradi kamara egy föltöbb érdekes ily ügyben adott minapi teljes tüdősen véleményt. Egyik gyomai kereskedőt a két alsó iparhatóság kihágás miatt bírságra ítélte azért, mert üzletét dobszó mellett hirdette. A kamara ez ügyben olyan véleményt adott, hogy a kisebb helyeken, hol a doboltatás a közhírtételnek megszokott módja, ez iparkihágást nem képez és nem büntetendő.

TAVIRATOK.

A király Bécsben.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből jelentik: A schönbrunni udvartartás a holnapi nappal föloszlatják s a király állandó téli tartózkodására Bécsbe tér vissza.

A Soyka-Löwenfeld párbajhoz.

Budapest, október 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Löwenfeld Ede gyáros kérvényt adott be az igazságügyminiszterhez, hogy szabadlábban védekezhessék. Az igazságügyminiszter a kérelmet teljesítette. Löwenfeld, aki jelenleg Svájcban tartózkodik, legközelebb meg fog jelenni az orsz. törvényszék előtt.

A jubiláló Mommsen.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Tegnap ünnepelte Mommsen Tivadar egyetemi rendes tanárságának 50 éves jubileumát. Harnack egyetemi rektor a tanári kar élén üdvözölte az egyetemi tanárok nevében.

Roosevelt reformjai.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Roosevelt elnök a londoni „Standard” szerint a bevándorlást megakadályozó törvényeket szigorítja, a tengeri flottát erősíti és a trust-ök ellen törvényt hoz.

Anglia terjeszkedése

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” ered. távirata.) Teheránból sürgönyzik: Anglia notifikálta a Koveit fölötti védnökséget.

A burok szabadságharca.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” ered. táv.) Dundee-ből táviratozzák: Az angolok a burokat északon, délen és keleten teljesen körülzárolták.

Schömann bur parancsnokot ma agyonlőtték.

A Lotter egyik tisztje ellen hozott halálos ítéletet Middleburgban megerősítették.

Az elfogott Sheepers bur parancsnokot beteg Matjesfontainbe vitték.

Vasuti baleset.

Budapest, október 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: A Kölnből érkező vasuti vonat tegnap reggel az északi pályaudvarba történt befordulása alkalmával oly erősen ment neki az ütköző vasaknak, hogy az utasok közül heten könnyebb sérülést szenvedtek.

Sztrájk.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szevillából jelentik: Ma kezdődött az általános sztrájk. A sztrájkolók kövekkel dobálták a munkába állókat. A vendéglőket, kávéházakat bezárták. A gyárak beszüntették a munkát. Az összehúzózás elkerülhetetlen. A lakosság körében nagy a rettegés.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. október 15.

A kőszáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	uj	50 kilogr. ára		60 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.85	80	8.20
Pestvidéki	uj	76	7.80	7.95	8.10
Bánsági	uj	76	7.75	7.90	8.05
Bácskai	uj	76	7.95	8.10	8.25

Rozs	uj	kilós		kilós	
		elsőrendű	másodrendű	elsőrendű	másodrendű
		70-72	—	6.85	6.95
		—	—	6.65	6.85
Árpa		60-62	—	5.90	6.10
		62-64	—	5.75	5.90
		64-66	—	0.00	0.00
Zab		39-41	—	6.90	7.00
Tengeri		—	—	0.00	0.00
		—	—	5.20	5.25

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kőszáruban csekély árhullámzás mellett a forgalom élénk volt s különösen tengeriben volt nagy kereslet. Elkelt 25.000 mm. buza szilárd árkban. Határidőüzletben déli zárlatkor következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza októberre	7.94—7.95
„ 1902. májusra	8.28—8.29
Rozs októberre	7.99—7.00
„ áprilisra	6.12—7.13
Zab októberre	6.86—6.87
„ 1902. áprilisra	7.16—7.17
Tengeri októberre	5.09—5.10
„ 1902. májusra	5.12—5.13

Szerkesztői üzenetek.

B. Gy. A fővárosi lapok tudósításában említett Ballière Sándor, igenis, azonos lapunk segédszerkesztőjével, aki mint a Horvát-család rokona, nejevel együtt vett részt a Szombat-helyen lefolyt Horvát Boldissár szoborleleplezési ünnepségen.

Tudósító N. Torák. Tiszteletpéldányt, egyetlen beküldött tudósítás után, természetesen nem adunk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Beoskerekre, illetve Nagy-Beoskerekről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

- Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
- Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
- Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
- Versezről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
- Alibunárról: este 7 óra 28 p.
- Zombolyáról: (keskenyvágány vonalon) reggel 8 óra 28 p.; este 6 óra 55 p.
- Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 38 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

- Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
- Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
- Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
- Versezre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
- Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
- Zombolyára: (keskenyvágány vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
- Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
- Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

HIRDETÉSEK.

Alibunári házk. főszolgabírósgától.

1089. házk. szám 1901.

1021—11

Idézés.

Millin Zsiván, Millin Sztana és Millin Angelina, mint a Számos községi 255 házszámú Millin féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagjai, ezennel felhívattak, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1901. évi november hó 16-ik napjának d. e. 9 órájára Számos községéhez kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy Tomis Száva községi közgyám számosi lakost, mint a résztükre ki-nevezett gondnokot, célszerűt képviselőkre utasítsák; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Alibunárott, 1901. évi október hó 10-én.

Napholtz Lajos,
házk. tb. főszolgabíró.

126506/1901. számhoz. Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága különféle leltári tárgyaknak, u. m.:

- I. csoport: Műhelyi és pályafentartási célokra szolgáló acél és kovacsolt vasszerszámok és eszközök.
- II. csoport: Acél és sárgaréz bélyegzők, ólomzár fogók, lyukasztó fogók, sárgaréz betét súlymértekek, stb.
- III. csoport: Ontott vasszerszámok, tárgyak és eszközök, csavaremelők, tenyér-emelők, kályhák, takarék tüzhelyek, ágyú kályhák, őrházi főzkályhák, vasalt lámpáoszlopok, vasnyoszolyák, vaspadok, egyéb vasbutor stb.
- IV. csoport: Butorok, asztalos és esztergályos készítmények stb.
- V. csoport: Bádogos lámpásru készítmények és románz árúk.
- VI. csoport: Agyneműek, pokrócok, függönyök, gördönyök, nemzeti lobogók stb.
- VII. csoport: Acs, kádár és egyéb fa készítmények.
- VIII. csoport: Tűszószerek, fecskendők, Extincteurók, szivattyúk stb.
- IX. csoport: Pénzszekrények, pénzládák és menetjegyszekrények vasból.
- X. csoport: Villamos jelzési és levelezési eszközök, telefonok stb.
- XI. csoport: Gyaluk, gyaluvasak, fűrészek, fűrészalapok, fából készült egyéb szerszámok és eszközök.
- XII. csoport: Kenderkötelek.
- XIII. csoport: Festéktörő kövek, fenőkövek, nyomdakövek stb.
- XIV. csoport: Hajtányok, pályakocsik, csigasorok, láncok, vas taligák, vasalt mátha-

kocsik, kézi kocsik, vasrakoncák, mosdonyserkocsi és kocsi emelő állványok stb.

- XV. csoport: Mentőszekrények, mentőtáskák és beteghordágyak.
- XVI. csoport: Százados, raktár mérleg.
- XVII. csoport: Órák.
- XVIII. csoport: Műszerek, mérőeszközök, rajz vonalzó, stb.
- XIX. csoport: Vismentes ponyvák és kender tömlők.
- XX. csoport: Bőröndös és szijgyártó munkák.
- XXI. csoport: Üveg és porcelláneműek.
- XXII. csoport: Különlélek, u. m. cocus gyékények és cocus futók, téntartók, revolverek, jelzőkürtök, állomási névablak stb. 3 éven át leendő szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes módoszatokat tartalmazó „Pályázati felhívás“ bővebb felvilágosítás, ajánlati úrlapok stb. a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál Budapest (Andrássy-ut 73/75. szám II. emelet 46. ajtó), nemkülönben az összes vidéki illetékes igazgatóságoknál kaphatók, illetve megtekinthetők.

A kötelező minták a budapest-józsefvárosi állomáson levő központi szertárban megtekinthetők. Az ezen pályázatra vonatkozó, ivenként 1 koronás bélyeggel ellátandó ajánlatok 1901. évi október hó 24-éig déli 12 óráig ugyancsak említett szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

A bánatpénz 1901. évi október hó 23-ik napjának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak főpénztáránál teendő le.

Budapest, 1901. évi október havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Elsőrendü tűzifa.

Valódi porosz **SZALON-KÖSZÉN**
a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb **LÉGSZESZ-KOAKS.**

Legjobb **faszén.**

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE
fakereskedőnél
1010—50.2

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 85. sz.

Téli szőlő!

legfinomabb minőségben

kilója 25 krajcár

Dr. Brájjer Lajosnál
Uri-utca.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.